

**Τροπολογίες Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων**

**επί του Περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμου του 1990 μέχρι 2008**

6.4.2025

**«ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΣΧΕΣΕΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 1990 ΜΕΧΡΙ 2008»**

-----

	Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:
Συνοπτικός τίτλος. 216 του 1990 60(I) του 1995 95(I) του 1995 30(I) του 1997 60(I) του 1997 21(I) του 1998 190(I) του 2002 203(I) του 2004 68(I) του 2008.	1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμους του 1990 έως 2008 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμοι του 1990 έως 2025.
Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου.	2. Το άρθρο 2 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:  (α) Με την προσθήκη στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά των ακόλουθων νέων όρων και των ορισμών τους:  ««επαγγελματίας» σημαίνει πρόσωπο το οποίο είναι λειτουργός των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, λειτουργός των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, Κοινωνικός Λειτουργός, Ψυχίατρος, Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπευτής, Παιδοψυχολόγος, Παιδοψυχίατρος,

	<p>ανάλογα με την περίπτωση, που είναι ιδιώτης ή που εργάζεται στη δημόσια υπηρεσία:</p> <p>«Επαρχιακή Πολυθεματική Ομάδα» σημαίνει ομάδα δυνάμενη να συσταθεί δυνάμει της Απόφασης Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 94.221 ημερομηνίας 11/01/2023, και αποτελούμενη από εκπροσώπους των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, των Ιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, των Υπηρεσιών Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και της Αστυνομίας, ανάλογα με την περίπτωση:</p> <p>β) με τη διαγραφή, στον ορισμό του όρου «τέκνο», της φράσης «αλλά δεν περιλαμβάνει έγγαμο πρόσωπο που δεν έχει συμπληρώσει την εν λόγω ηλικία (δεύτερη γραμμή)».</p>
Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου.	3. Το άρθρο 3 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση του εδαφίου (3) αυτού, με το ακόλουθο νέο εδάφιο:
	<p>«(3) Αν οι γονείς παραλείψουν να δηλώσουν το επώνυμο του τέκνου τους σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1), το τέκνο έχει διπλό επώνυμο αποτελούμενο από το επώνυμο και των δύο γονέων του:</p> <p>Νοείται ότι, στην περίπτωση που ο ένας ή και οι δύο γονείς έχουν δύο επώνυμα και δεν έχουν κοινό επώνυμο, το επώνυμο του τέκνου θα σχηματισθεί με το επώνυμο εκάστου γονέα που προηγείται αλφαβητικά:</p>

	<p>Νοείται περαιτέρω ότι, εάν το επώνυμο του ενός ή και των δύο γονέων είναι διπλό και υπάρχει κοινό επώνυμο, το επώνυμο του τέκνου θα δημιουργηθεί μόνο με το κοινό επώνυμο των δύο γονέων.».</p>
Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου.	4. Το άρθρο 6 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:
<p>119(I) του 2000 212(I) του 2004 172(I) του 2015 78(I) του 2017 95(I) του 2019.</p> <p>115(I)/του 2021 117(I) του 2022.</p> <p>91(I) του 2014 105(I) του 2014.</p>	<p>(α) Με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (2) αυτού, των ακόλουθων νέων εδαφίων (2A) και (2B), αντίστοιχα:</p> <p>«(2A) Στο συμφέρον του τέκνου πρέπει να αποβλέπει και κάθε διαδικασία που σχετίζεται με την άσκηση της γονικής μέριμνας, είτε αυτή προωθείται από τη διοίκηση, είτε από άλλη αρμόδια αρχή.</p> <p><b>Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :</b></p> <p><b>Η βία κατά της μητέρας θα πρέπει να συνυπολογίζεται γιατί η Grevio ξεκαθάρισε ότι θεωρείται και βία κατά του ανηλίκου</b></p> <p>(2B) Το Δικαστήριο, κατά τη λήψη απόφασης, και οποιαδήποτε διοικητική ή άλλη αρμόδια αρχή, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σε διαδικασία που σχετίζεται με τη γονική μέριμνα ή οποιαδήποτε πτυχής αυτής, ή σε σχέση με οποιαδήποτε θέματα ενδιαφέρουν το τέκνο, <b>λαμβάνει υπόψη τυχόν περιστατικά βίας σε βάρος της μητέρας ή του ανήλικου τέκνου</b> , κατά την έννοια που αποδίδεται στον όρο «βία» από τις διατάξεις του περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμου, του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας και περί Συναφών Θεμάτων Νόμου και του περί της Πρόληψης και της</p>

	<p>Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμου:</p> <p><b>Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :</b></p> <p><b>η απόφαση του Δικαστηρίου θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη και την ασφάλεια της μητέρας</b></p> <p>Νοείται ότι, το Δικαστήριο με την απόφασή του και οποιαδήποτε διοικητική ή άλλη αρμόδια αρχή κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, διασφαλίζουν ότι η άσκηση οποιωνδήποτε δικαιωμάτων γονικής μέριμνας, δεν θέτει σε κίνδυνο τα δικαιώματα και την ασφάλεια του τέκνου ή της μητέρας .»·</p> <p><b>Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :</b></p> <p><b>Να τοποθετηθεί το σωστό πλαίσιο του πλαισίου νομικών αρχών της απόφασης του δικαστηρίου :</b></p> <p>Νοείται ότι η απόφαση του Δικαστηρίου θα πρέπει να στηρίζεται και να σέβεται την αρχή της έμφυλης ισότητας και της υποχρέωσης προστασίας των θυμάτων έμφυλης βίας γυναικών και παιδιών</p> <p><b>Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :</b></p> <p><b>Για υιοθέτηση διαδικασίας προσωρινής αναστολής εκδοθέντων διαταγμάτων γονικής μέριμνας με προσωρινό διάταγμα δικαστηρίου ΑΜΕΣΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ.</b></p> <p>(2Γ) Σε περίπτωση υποβολής καταγγελίας είτε στην Αστυνομία είτε στις ΥΚΕ για άσκηση βίας κατά παράβαση των</p>
--	--

	<p>πιο πάνω αναφερθέντων Νόμων σε βάρος της μητέρας ή του ανήλικου τέκνου από τον πατέρα του ανήλικου τέκνου οποιαδήποτε απόφαση του δικαστηρίου, τελικά ή προσωρινά διατάγματα επικοινωνίας ή άσκησης γονικής μέριμνας ή επιμέλειας ή τόπου διαμονής του ανήλικου τέκνου με τον καταγγελλόμενο θύτη θα αναστέλλεται με απόφαση του Οικογενειακού Δικαστηρίου.</p> <p>(2Δ) Η απόφαση του Δικαστηρίου δυνάμει της πρόνοιάς του άρθρου (2Γ) θα εκδίδεται στην βάση μονομερούς αίτησης και το διάταγμα θα παραμένει σε ισχύ μέχρι της διερεύνησης και απαλλαγής του καταγγελλόμενου ή εκδίκασης τυχόν ποινικής υπόθεσης και απαλλαγής του καταγγελλόμενου .</p> <p>(2Ε) Σε περίπτωση έκδοσης διατάγματος σύμφωνα με το άρθρο (2Γ) το Δικαστήριο θα έχει την διακριτική ευχέρεια να εκδώσει ταυτόχρονα με το διάταγμα αναστολής του εκδοθέντος διατάγματος γονικής μέριμνας, διάταγμα παραπομπής του ανήλικου τέκνου σε επαγγελματία ψυχολόγο για διερεύνηση και αξιολόγηση.</p> <p>Νοείται ότι ο εν λόγω επαγγελματίας ψυχολόγος θα υποβάλει το αργότερο εντός 2 μηνών έκθεση αξιολόγησης του στο Δικαστήριο αναφορικά με τα ευρήματα του και εισηγήσεις είτε για την οριστική διακοπή του ανασταλέντος διατάγματος είτε την διαφοροποίηση του είτε την άσκηση επικοινωνίας με τον καταγγελλόμενο γονέα υπό όρους /η εποπτεία είτε για την οριστική ακύρωση του εκδοθέντος προσωρινού διατάγματος,</p> <p>(2ΣΤ) Το Δικαστήριο μετά την υποβολή της έκθεσης αξιολόγησης του επαγγελματία ψυχολόγου ως ανωτέρω προβλέπεται θα έχει την διακριτική ευχέρεια με γνώμονα την προστασία του ανήλικου τέκνου να εκδόσει νέα διατάγματα</p>
--	--

		<p>ρύθμισης της γονικής μέριμνας ή επιμέλειας ή φύλαξης ή τόπου διαμονής του ανήλικου τέκνου ή άσκησης επικοινωνίας, είτε να επαναφέρει σε ισχύ τα ανασταλέντα διατάγματα.</p> <p>(2Z) Σε περίπτωση έκδοσης νέων διαταγμάτων ρύθμισης της γονικής μέριμνας ως ανωτέρω προβλέπεται σύμφωνα με τα άρθρα (2Γ), (2Ε), (2ΣΤ) , το Δικαστήριο θα έχει την διακριτική ευχέρεια εάν αυτό εισηγείται ο επαγγελματίας ψυχολόγος στην έκθεση αξιολόγησης του ή το Δικαστήριο κρίνει αναγκαίο να παραπέμψει το ανήλικο σε πρόγραμμα ψυχολογικής στήριξης και θεραπείας με σκοπό την παροχή υποστήριξης στον ανήλικο για τους λόγους που σημειώνει η έκθεση αξιολόγησης ή κατά την κρίση του δικαστηρίου.</p>
	(β)	<p>με την αντικατάσταση του εδαφίου (3) αυτού, με το ακόλουθο νέο εδάφιο (3):</p> <p>«(3) Ανάλογα με την ωριμότητα του τέκνου και στο βαθμό που μπορεί να αντιληφθεί, πρέπει να ζητείται και να συνεκτιμάται η γνώμη του σε οποιαδήποτε δικαστική ή άλλη διοικητική διαδικασία ή παράλληλη διαδικασία που ακολουθείται από αρμόδιες αρχές, σχετικά με τη γονική μέριμνα, εφόσον η απόφαση αφορά τα συμφέροντα του:</p> <p>Νοείται ότι, το τέκνο ενημερώνεται για τις πιθανές συνέπειες συμμόρφωσης με τη γνώμη του, και τις πιθανές συνέπειες οποιασδήποτε απόφασης που το αφορά».</p>
Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου.		5. Το άρθρο 8 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

	(α)	Με την μετατροπή του υφιστάμενου κειμένου αυτού σε εδάφιο (1) και:
	(β)	<p>με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (1) αυτού, του ακόλουθου νέου εδαφίου (2):</p> <p>«(2) Στην περίπτωση τέκνου που είναι θύμα αδικήματος βίας στην οικογένεια <b>καταχώρησης ποινικής υπόθεσης</b>, ο άλλος γονέας δύναται από μόνος του να ζητήσει την υποβολή του τέκνου σε αξιολόγηση ή/και θεραπεία ή/και στήριξη ή/και παρακολούθηση από ειδικούς εμπειρογνώμονες, χωρίς να απαιτείται η συναίνεση του γονέα που έχει κατηγορηθεί.».</p> <p><b>Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :</b></p> <p><b>για την πιο πάνω πρόνοια</b></p> <p><b>A. η ποινική υπόθεση αργεί να καταχωρηθεί</b></p> <p><b>B. Το διάταγμα παραπομπής σε ψυχολόγο προβλέπεται μετά την καταχώρηση ποινικής</b></p> <p><b>Γ. δεν προβλέπει διάταγμα αναστολής επικοινωνίας ή φύλαξης ή επιμέλειας ούτε μετά την καταχώρηση ποινικής ΑΛΛΑ ΜΟΝΟ παραπομπή σε ψυχολόγο.</b></p> <p><b>ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ και πρέπει να τροποποιηθεί για να διαλαμβάνει την δυνατότητα παραπομπής του ανηλικού σε ψυχολόγο/εμπειρογνώμονα από της υποβολής καταγγελίας .</b></p>
Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου.		6. Το εδάφιο (1) του άρθρου 9 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά τις λέξεις «ιδίως την» (πρώτη γραμμή), των λέξεων «φροντίδα, την».
Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου.		7. Το εδάφιο (2) του άρθρο 14 του βασικού νόμου αντικαθίσταται από το ακόλουθο νέο εδάφιο:

	<p>«(2) Η άσκηση της γονικής μέριμνας, ή οποιαδήποτε πτυχή αυτής, μπορεί να ανατεθεί στον ένα από τους δύο γονείς, ή στους δύο γονείς από κοινού.».</p>	
	<p><b>Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :</b></p> <p><b>Επειδή μέχρι σήμερα η επικοινωνία του γονέα ήταν δικαίωμα και όχι υποχρέωση πρέπει να ξεκαθαριστεί ώστε να υπάρχει υποχρέωση συμμόρφωσης ακόμα και όπου το διάταγμα ρύθμισης της επικοινωνίας διατυπώνεται ως άσκηση γονικής μέριμνας .</b></p> <p>3) Σε περίπτωση κατανομής της γονικής μέριμνας μεταξύ των γονέων είτε υπό την μορφή άσκησης φύλαξης ή καθορισμού τόπου διαμονής ή επικοινωνίας του γονέα με το ανήλικο τέκνο το διάταγμα του δικαστηρίου θα είναι δεσμευτικό και για τους δυο γονείς.</p>	
Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων άρθρων 14Α και 14Β.	8. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 14 αυτού, των ακόλουθων νέων άρθρων 14Α, 14Β και 14Γ, αντίστοιχα:	
	«Έκθεση Λειτουργού Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ή/και Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας.	14Α. (1) Το Δικαστήριο για να εκδώσει τελικό διάταγμα σε σχέση με τη γονική μέριμνα, σε περίπτωση που οι γονείς διαφωνούν μεταξύ τους, διορίζει το ταχύτερο δυνατόν: (α) Λειτουργό των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, και



		<p>(β) εάν κριθεί απαραίτητο ή το ζητά ένας από τους γονείς, Λειτουργό των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας,</p> <p>εντός των ορίων της δικαιοδοσίας του οποίου ο αιτητής ή το τέκνο διαμένει, καθήκον του οποίου είναι να διερευνά, όσο το δυνατόν πληρέστερα, όλες τις περιστάσεις τις σχετικές με το προτεινόμενο διάταγμα, προς τον σκοπό της διασφάλισης των συμφερόντων του τέκνου και να υποβάλει σχετική Έκθεση προς το Δικαστήριο.</p> <p>Εισήγηση Αργεντούλας: εντός του καθορισθέντος πλαισίου διερεύνησης όπως τοποθετήθηκε η αποξένωση θα πρέπει να τοποθετηθεί και η διερεύνηση ενδεχομένης άσκησης βίας αφού αυτά τα δύο ζητήματα πολλές φορές συναρτώνται :</p> <p>(2) Οι περιστάσεις του εδαφίου (1) δύνανται να περιλαμβάνουν πληροφορίες ως προς τις οικογενειακές, κοινωνικές, εκπαιδευτικές συνθήκες και τις προοπτικές του τέκνου, τη φροντίδα και τον έλεγχο του, το επίπεδο της ωριμότητας του τέκνου, τον χαρακτήρα και τη συμπεριφορά του, τον τρόπο διαμονής του, τους δεσμούς του τέκνου με τους γονείς και τα αδέρφια του, τυχόν αποξένωση του τέκνου με τον ένα γονέα, τυχόν άσκηση βίας σε βάρος του γονέα ή του ανήλικου τέκνου, τυχόν συμφωνίες των γονέων για την επιμέλεια και διοίκηση της περιουσίας του τέκνου, κάθε πληροφορία αναφορικά με την υγεία ή την ψυχική υγεία ή την ψυχοσύνθεσή του τέκνου και των γονέων αυτού,</p>
--	--	--

		<p>τη γνώμη του τέκνου και γενικότερα κάθε πληροφορία η οποία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση του συμφέροντος του τέκνου:</p> <p>Νοείται ότι, για σκοπούς ετοιμασίας της Έκθεσης, οι αρμόδιες κάθε φορά υπηρεσίες και ειδικότερα το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ή/και οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, όπου αυτό εφαρμόζεται, υποχρεούνται να δίνουν κάθε δυνατή πληροφόρηση στον Λειτουργό:</p> <p>Νοείται περαιτέρω ότι, η Έκθεση περιλαμβάνει τις απόψεις του ίδιου του τέκνου, νοουμένου ότι το επιτρέπει η ωριμότητα και ο βαθμός αντίληψης του.</p> <p><b>Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :</b></p> <p><b>Επειδη ο ισχυρισμός γονικής αποξένωσης μπορεί να συγκαλύπτει βία ως αναφέρει η Έκθεση των Ηνωμενων Εθνών και οι αποφάσεις του ΕΔΑΔ αυτό θα πρεπει να διερευνάται ΕΓΚΥΡΑ από ψυχολόγο και όχι τις ΥΚΕ/ παρόλο που πιο πάνω τοποθετήθηκε ΚΑΙ εντος του πλαισίου υποχρέωσης διερεύνησης από τις ΥΚΕ.</b></p> <p><b>Προσθήκη</b></p> <p>Νοείται ότι όπου προβάλλεται από τον ένα γονέα ισχυρισμός είτε ισχυρισμός γονικής αποξένωσης είτε άσκησης βίας εναντίον του άλλου γονέα, αυτός θα διερευνάται με παραπομπή από το δικαστήριο αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αίτησης ενός εκ των γονέων, αμφοτέρων των γονέων και</p>
--	--	--

		<p>του τέκνου σε επαγγελματία ψυχολόγο ώστε να διαγνωστεί η βασιμότητα του ισχυρισμού γονικής αποξένωσης είτε η ενδεχόμενη άσκηση βίας σε βάρος του γονέα ο οποίος καταγγέλλεται για γονική αποξένωση ή σε βάρος του τέκνου.</p> <p>Σε τέτοια περίπτωση η έκθεση του επαγγελματία ψυχολόγου θα υποβάλλεται με την Έκθεση του λειτουργού των ΥΚΕ</p> <p>(3) Η Έκθεση του Λειτουργού των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, ή ανάλογα με την περίπτωση του Λειτουργού των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, υποβάλλεται στο Δικαστήριο, το αργότερο εντός προθεσμίας 4 μηνών από την έκδοση των οδηγιών του Δικαστηρίου, η οποία δυνατόν να παραταθεί από το Δικαστήριο για περίοδο 2 μηνών στην περίπτωση τροποποίησης των δικογράφων ή/και στην περίπτωση που το Δικαστήριο διατάξει την υποβολή συμπληρωματικής Έκθεσης.</p> <p>(4) Το Δικαστήριο δύναται να καλέσει ως μάρτυρα κάθε πρόσωπο που συμμετέχει στην ετοιμασία της Έκθεσης, για να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία, που κατά τη γνώμη του Δικαστηρίου θα το βοηθήσουν στην αξιολόγηση του συμφέροντος του τέκνου, και για σκοπούς αντεξέτασής του από τους διαδίκους.</p> <p>(5) Για σκοπούς ετοιμασίας και υποβολής ειδικότερα της Έκθεσης του Λειτουργού των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ή/και του</p>
--	--	--

		<p>Λειτουργού των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, θα ακολουθείται διαδικασία που προβλέπεται σε Κανονισμούς.</p> <p>(6) Αντίγραφο της Έκθεσης που υποβάλλεται δυνάμει του παρόντος άρθρου προς το Δικαστήριο, διατίθεται στα μέρη και οποιοδήποτε από αυτά δύναται να αντεξετάσει τον Λειτουργό των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ή των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας αναφορικά με κάθε θέμα που αναφέρεται στην Έκθεση.</p> <p>(7)</p> <p>(α) Το Δικαστήριο πριν από την έκδοση της απόφασής του, δύναται να αναβάλει την ενώπιον του διαδικασία και να δώσει οδηγίες για την σύγκληση της Επαρχιακής Πολυθεματικής Ομάδας, η οποία θα λειτουργεί υπό τον συντονισμό των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, με σκοπό την αξιολόγηση του συμφέροντος του τέκνου και την υποβολή εισηγήσεων ως προς την αναγκαιότητα λήψης ενδιάμεσων μέτρων.</p> <p>(β) Στην Επαρχιακή Πολυθεματική Ομάδα, δύναται να κληθεί να συμμετέχει οποιοσδήποτε επαγγελματίας ο οποίος, κατά την κρίση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, δύναται να συνεισφέρει στις εργασίες της, λόγω της εξειδίκευσής του ή λόγω της σχέσης του με το τέκνο ή λόγω της γνώσης του επί των περιστάσεων της οικογένειας.</p>
--	--	--

		<p>(γ) Στην Επαρχιακή Πολυθεματική Ομάδα δύναται να κληθεί το τέκνο ή/και οι γονείς του με σκοπό να αξιολογηθεί το συμφέρον του τέκνου και να ληφθούν υπόψη οι απόψεις τους.</p> <p>(8) Η Επαρχιακή Πολυθεματική Ομάδα υποβάλλει έκθεση στο Δικαστήριο με τις ενέργειες και τα μέτρα που έχει λάβει ή εισηγείται να λάβει η κάθε εμπλεκόμενη Υπηρεσία ή/και οι γονείς ή/και το τέκνο.</p>
		<p>Διάταγμα ψυχολογικής αξιολόγησης και/ή στήριξης και/ή θεραπείας.</p> <p>14B. (1) (α) Το Δικαστήριο, πριν ή κατά την έκδοση διατάγματος γονική μέριμνας, δύναται να διατάξει αυτεπαγγέλτως και την παροχή συμβουλευτικής ή ψυχολογικής αξιολόγησης ή/και στήριξης του τέκνου, χωρίς να απαιτείται συγκατάθεση των γονέων, σε περίπτωση που κρίνει ότι είναι αναγκαίο για το συμφέρον του τέκνου.</p> <p>(β) Σε περίπτωση που από την αξιολόγηση του τέκνου προκύψει ανάγκη για στήριξη ή/και θεραπεία του, το δικαστήριο διατάσσει την παραπομπή του τέκνου, χωρίς να απαιτείται η συγκατάθεση των γονέων του:</p> <p>Νοείται ότι, την αντιμισθία του ατόμου που θα παρέχει την αξιολόγηση ή/και στήριξη ή/και θεραπεία στο τέκνο, θα καταβάλλουν οι διάδικοι ή οποιοσδήποτε από αυτούς ή σε περίπτωση αδυναμίας τους, η αξιολόγηση ή/και στήριξη</p>

		<p>παρέχεται από τον καθ' ύλην αρμόδιο Λειτουργό του Υπουργείου Υγείας.».</p> <p><b>Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :</b></p> <p>Όπου το Δικαστήριο θα έχει την ευχέρεια να παραπέμψει το παιδί για αξιολόγηση για ισχυριζόμενη αποξένωση θα πρέπει να δικαιούται να παραπέμψει και για ισχυριζόμενη βία γιατί οι δυο ισχυρισμοί μπορεί να μην συνυπάρχουν.</p> <p>(2) Στην περίπτωση κατά την οποία οποιοσδήποτε εκ των διαδίκων ή ο Διευθυντής ή ο Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, ισχυρίζεται αποξένωση ή/και διατάραξη των σχέσεων του τέκνου με τον ένα γονέα, ή ισχυρίζεται άσκηση βίας σε βάρος του γονέα ή του ανήλικου τέκνου το Δικαστήριο είτε αυτεπαγγέλτως, είτε κατόπιν αίτησης ενός εκ των αναφερομένων προσώπων, διατάσσει διατάσσει την παραπομπή του ανήλικου και των γονέων σε διερεύνηση αξιολόγηση των λόγων της ισχυριζόμενης γονικής αποξένωσης ή της άσκησης βίας .</p> <p>Νοείται ότι η απόφαση του Δικαστηρίου εκδίδεται εντός τριάντα ημερών από την επίδοση τέτοιας αίτησης στο γονέα, κατά του οποίου υπάρχει ισχυρισμός για αποξένωση του τέκνου.</p> <p><b>Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :</b></p>
--	--	---

να τεθεί το πλαίσιο των όρων διερεύνησης στον επαγγελματία ψυχολόγο τι καλείται να διερευνήσει:

Νοείται ότι αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να εκδίδει διάταγμα παραπομπής σε επαγγελματία ψυχολόγο προς διερεύνηση ισχυρισμών γονικής αποξένωσης θα δίδει οδηγίες αναφορικά με το πλαίσιο διερεύνησης τόσο της ύπαρξης της ισχυριζόμενης γονικής αποξένωσης και των λόγων αυτής καθώς και ενδεχόμενης άσκησης βίας σε βάρος του παιδιού ή του άλλου γονέα.

(3) Το Δικαστήριο, εφόσον διαπιστωθεί αποξένωση του τέκνου, διατάσσει σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, την ετοιμασία πλάνου άρσης της αποξένωσης από την Επαρχιακή Πολυθεματική Ομάδα, εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου, το οποίο θα καθορίζεται από το Δικαστήριο και ο καταρτισμός του οποίου δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες:

Νοείται ότι το Δικαστήριο εκδίδει οδηγίες και διατάγματα για την εφαρμογή και παρακολούθηση του πλάνου άρσης της αποξένωσης, σε σύντομα χρονικά διαστήματα, και ζητά ενημέρωση για την εξέλιξη των ενεργειών των αρμοδίων εμπλεκόμενων φορέων κατά περίπτωση.)

		<p>Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :</p> <p>Αν δεν είναι τελικά αποξένωση αλλά συγκαλυμμένη βία που αποκαλύφθηκε θα πρέπει το δικαστήριο να έχει δυνατότητα έκδοσης νέου διατάγματος προς προστασία ανήλικου και γονέα:</p> <p>4 ) Σε περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο μετα την διερεύνηση ισχυριζόμενης γονικής αποξένωσης διαπιστώσει την άσκηση βίας σε βάρος του άλλου γονέα ή του τέκνου θα εκδώσει τα ανάλογα διατάγματα γονικής μέριμνας ή επικοινωνίας προς προστασία του ανηλικού και του γονέα.</p> <p>Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :</p> <p>Η παρακολούθηση της απόφασης θα πρέπει να αφορά και το νέο διάταγμα που εκδόθηκε προς προστασία από άσκηση βίας και όχι μόνο άρσης της αποξένωσης :</p>
	<p>Παρακολούθηση εφαρμογής της απόφασης από τον Διευθυντή.</p>	<p>14Γ. (1) Το δικαστήριο, κατά την έκδοση διατάγματος γονικής μέριμνας, δύναται να περιλάβει σε αυτό όρους για την παρακολούθηση της εφαρμογής της απόφασης του ως προς την άσκηση της γονικής μέριμνας, από τον Διευθυντή, για περίοδο που ορίζεται στην απόφαση του.</p>



	<p>(2) Ο Διευθυντής, θα καταχωρεί στο Δικαστήριο, κατά την ημερομηνία που ορίζεται από το Δικαστήριο σύμφωνα με το εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου, σχετική έκθεση αναφορικά με την εφαρμογή της απόφασης του Δικαστηρίου.</p> <p>(3) Για την παρακολούθηση της εφαρμογής της απόφασης του Δικαστηρίου, ο Διευθυντής, δύναται να συγκαλεί την Επαρχιακή Πολυθεματική Ομάδα για συνδρομή κάθε μέρους, στον τομέα της αρμοδιότητάς του.</p> <p>(4) Σε περίπτωση που στην έκθεση του ο Διευθυντής διαπιστώνει αποξένωση ή/και διατάραξη των σχέσεων του τέκνου με τον ένα γονέα, χωρίς σοβαρό λόγο, ή άσκηση βίας σε βάρος του άλλου γονέα ή του τέκνου μετά από διερεύνηση των ισχυρισμών γονικής αποξένωσης, το Δικαστήριο μπορεί ύστερα από αίτηση του Διευθυντή να διατάξει την υποχρεωτική συμμόρφωση των γονέων με τις εισηγήσεις ή/και το πλάνο άρσης της αποξένωσης που εισηγείται ο Διευθυντής στην αίτησή του είτε στην περίπτωση διαπίστωσης βίας σε βάρος του ανηλίκου ή του άλλου γονέα να διατάξει την τροποποίηση ή αναστολή του υφιστάμενου διατάγματος γονικής μέριμνας προς προστασία του ανηλίκου ή του γονέα .».</p>
<p>Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου.</p>	<p>9. Το άρθρο 15 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση της λέξης «συζύγων» (δεύτερη γραμμή), με τη λέξη «γονέων».</p>

<p>Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου.</p>	<p>10. Το άρθρο 17 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:</p>
	<p>(α) Με την αντικατάσταση στο τέλος του εδαφίου (1) αυτού της τελείας με άνω και κάτω τελεία και την προσθήκη, αμέσως μετά, της ακόλουθης επιφύλαξης:</p> <p><b>Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :</b></p> <p><b>πρέπει να μιλούμε για τήρηση του διατάγματος ότι είναι δεσμευτική :</b></p> <p>«Νοείται ότι, μετά από αίτηση του γονέα με τον οποίο δεν διαμένει το τέκνο, και την έκδοση ενδιάμεσου ή τελικού διατάγματος καθορίζον την προσωπική επικοινωνία μεταξύ γονέα και τέκνου, η τήρηση του διατάγματος ρύθμισης της επικοινωνίας αυτής καθίσταται δεσμευτική υποχρέωση για τον γονέα αυτό ως μέρος άσκησης της γονικής μέριμνας.».</p>
	<p>(β) με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (2) αυτού, του ακόλουθου νέου εδαφίου:</p> <p>«(2Α) (α) Το Δικαστήριο, εφόσον συντρέχουν ειδικές περιστάσεις, δύναται κατόπιν υποβολής αίτησης του ενός γονέα, να εκδώσει διάταγμα επικοινωνίας με επίβλεψη, ενώπιον τρίτου ατόμου, επαγγελματία εκτός αν οι γονείς αποφασίσουν διαφορετικά:</p> <p>Νοείται ότι, ειδικές περιστάσεις συνιστούν μεταξύ άλλων και περιστατικά βίας, κατά την έννοια που αποδίδεται στον όρο «βία» από τις διατάξεις του περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμου, του περί της</p>

	<p>Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας και περί Συναφών Θεμάτων Νόμου και του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμου:</p> <p>Νοείται περαιτέρω ότι, ειδική περίπτωση συνιστά και η διαμονή του αιτητή γονέα ή του άλλου γονέα, και του τέκνου, σε χώρο φιλοξενίας θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας που τεκμηριώνεται με την υποβολή σχετικής βεβαίωσης:</p> <p>Νοείται έτι περαιτέρω ότι, το κόστος παροχής υπηρεσιών επικοινωνίας με επίβλεψη από επαγγελματία, επωμίζεται ο γονέας ο οποίος ασκεί το δικαίωμα επικοινωνίας με επίβλεψη ή σε περίπτωση αδυναμίας του, το κόστος καταβάλλεται από τον Διευθυντή.</p> <p>(β) Το διάταγμα επικοινωνίας με επίβλεψη εκδίδεται για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ως ενδιάμεσο μέτρο, για επίλυση δυσκολιών που εμποδίζουν προσωρινά την επικοινωνία του γονέα, χωρίς την επίβλεψη τρίτου ατόμου.</p> <p>(γ) Το διάταγμα επικοινωνίας με επίβλεψη δύναται να εκδοθεί ως τελικό, μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις που καθορίζονται ειδικά στην απόφαση του Δικαστηρίου.»·</p>
(γ)	<p>με την αντικατάσταση στο τέλος του εδάφιου (3) αυτού της τελείας με άνω και κάτω τελεία και την προσθήκη, αμέσως μετά, της ακόλουθης επιφύλαξης:</p> <p>«Νοείται ότι, η απόφαση του Δικαστηρίου διασφαλίζει το δικαίωμα του τέκνου να μην αποχωρίζεται από τον ένα ή και</p>

		τους δύο γονείς του, παρά τη θέληση τους, παρά μόνο όταν ο χωρισμός αυτός είναι αναγκαίος για το συμφέρον του τέκνου, και επιδεικνύει τον απαιτούμενο σεβασμό στο δικαίωμα του τέκνου που ζει χωριστά από τους δύο γονείς ή από τον ένα από αυτούς, να διατηρεί χωρίς οποιαδήποτε εμπόδια, προσωπικές σχέσεις και να έχει επικοινωνία με τους δύο γονείς ή τον γονέα με τον οποίο δεν διαμένει.».
Τροποποίηση του άρθρου 17Α του βασικού νόμου.	11. Το εδάφιο (3) του άρθρου 17Α του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά τη λέξη «αυτού» (δεύτερη γραμμή), της φράσης «εφαρμόζοντας κατ' αναλογία τις διατάξεις του άρθρου 6».	
Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 17B.	12. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 17Α αυτού, του ακόλουθου νέου άρθρου 17B:	
	«Μη συμμόρφωση με δικαστική απόφαση δυνάμει του Μέρους Ι.  14 του 1960 50 του 1962 11 του 1963 8 του 1969 40 του 1970 58 του 1972 1 του 1980 35 του 1982 29 του 1983 91 του 1983 16 του 1984 51 του 1984 83 του 1984	17B. 1.Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 42 του περί Δικαστηρίων Νόμου, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του υπόχρεου με απόφαση του Δικαστηρίου η οποία εκδόθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Ι του παρόντος Νόμου, το Δικαστήριο δύναται, κατόπιν αίτησης του ενός γονέα να εξαναγκάσει τον άλλο γονέα προς υπακοή:  Νοείται ότι, η απόφαση του Δικαστηρίου δυνάμει του παρόντος άρθρου εκδίδεται εντός τριών μηνών από την καταχώρηση της αίτησης παρακοής.». <b>Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :</b>

	<p>93 του 1984 18 του 1985 71 του 1985 89 του 1985 96 του 1986 317 του 1987 49 του 1988 64 του 1990 136 του 1991 149 του 1991 237 του 1991 42(I) του 1992 43(I) του 1992 102(I) του 1992 26(I) του 1993 82(I) του 1995 102(I) του 1996 4(I) του 1997 53(I) του 1997 90(I) του 1997 27(I) του 1998 53(I) του 1998 110(I) του 1998 34(I) του 1999 146(I) του 1999 41(I) του 2000 32(I) του 2001 40(I) του 2002 80(I) του 2002 140(I) του 2002 206(I) του 2002 17(I) του 2004 165(I) του 2004 268(I) του 2004 21(I) του 2006 99(I) του 2007 170(I) του 2007 76(I) του 2008 81(I) του 2008</p>	<p>Πριν να αποφασίσει την παρακοή στην οποία ο γονέας απειλείται με ποινή φυλάκισης το δικαστήριο να διερευνά και τους ισχυρισμούς βίας και να ακούει το ανήλικο που σήμερα δεν προβλέπεται σε τέτοια διαδικασία:</p> <p>2. Σε περίπτωση κατά την οποία ο καθ' ου η αίτηση γονέας σε διαδικασία παρακοής διατάγματος δικαστηρίου ισχυρίζεται άσκηση βίας εκ μέρους του άλλου γονέα ως λόγου μη συμμόρφωσης με το εκδοθέν διάταγμα, το Δικαστήριο οφείλει πριν εκδώσει απόφαση επι της αίτησης παρακοής να παραπέμψει την υπόθεση σε διερεύνηση από τις ΥΚΕ και επαγγελματία ψυχολόγο και να ακούσει το ανήλικο το αργότερο εντός δυο μηνών από της καταχώρησης της ένστασης .</p>
--	--	---

	<p>118(I) του 2008  119(I) του 2008  36(I) του 2009  129(I) του 2009  138(I) του 2009  19(I) του 2010  166(I) του 2011  30(I) του 2013  46(I) του 2014  191(I) του 2014  29(I) του 2017  109(I) του 2017  5(I) του 2020  102(I) του 2020  199(I) του 2020  70(I) του 2022  146(I) του 2022  168(I) του 2022  222(I) του 2022  114(I) του 2023  152(I) του 2023  71(I) του 2024.</p>	
Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου.	13. Το άρθρο 18 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:	
	(α)	Με την αντικατάσταση, στον πλαγιότιπλο αυτού, των λέξεων «σε επίτροπο», με τις λέξεις «στον Διευθυντή ή σε επίτροπο»:
	(β)	<p>με την μετατροπή του υφιστάμενου κειμένου του εδαφίου (1) σε εδάφιο (1)(α) και την προσθήκη, αμέσως μετά, των ακόλουθων νέων παραγράφων (β) και (γ):</p> <p><b>Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :</b></p> <p><b>Στο τι θα λαμβάνει υπόψιν το δικαστήριο πριν λάβει απόφαση καταδίκης για παρακοή διατάγματος πρέπει να προστεθούν</b></p>

	<p><b>υποχρεωτικά η έκθεση ψυχολόγου και η ακρόαση του παιδιού:</b></p> <p>«(β) Το Δικαστήριο, κατά τη λήψη της απόφασης του σύμφωνα την παράγραφο (α) ανωτέρω, λαμβάνει υπόψη ιδίως:</p> <p>i. τη μη συμμόρφωση γονέα προς τις αποφάσεις του Δικαστηρίου που αφορούν το τέκνο για την άσκηση της γονικής μέριμνας,</p> <p>ii. τη διατάραξη της συναισθηματικής σχέσης του τέκνου με τον άλλο γονέα και την οικογένειά του, ή και τη με κάθε τρόπο πρόκληση διάρρηξης των σχέσεων του τέκνου με αυτούς, χωρίς σοβαρό λόγο,</p> <p>iii. τη μη συμμόρφωση και την παράβαση των όρων της δικαστικής απόφασης για την επικοινωνία του τέκνου με το γονέα, με τον οποίο δεν διαμένει, ή και τη με κάθε άλλο τρόπο παρεμπόδιση της επικοινωνίας ή και της ουσιαστικής συμμετοχής στην ανατροφή και τη φροντίδα του τέκνου,</p> <p>iv. την κακή άσκηση και την υπαίτια παράλειψη της άσκησης του δικαιώματος επικοινωνίας από το δικαιούχο γονέα,</p> <p>v. την καταδίκη του γονέα, με οριστική δικαστική απόφαση, για ενδοοικογενειακή βία ή για εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή για εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής του τέκνου ή άλλων μελών της οικογένειάς του.</p> <p>vi. καταγγελία στις αρμόδιες αρχές για άσκηση βίας της οποίας είτε εκκρεμεί η διερεύνηση, είτε η ακρόαση είτε έχει εκδοθεί καταδικαστική απόφαση.</p>
--	--

		<p>vii. την έκθεση του επαγγελματία ψυχολόγου αναφορικά με την διαπίστωση άσκησης βίας σε βάρος του παιδιού ή του άλλου γονέα .</p> <p>vii. την συνέντευξη του παιδιού</p> <p>(γ) Άνευ επηρεασμού των διατάξεων της παραγράφου (α) ανωτέρω, το Δικαστήριο δύναται, μετά από αίτηση του Διευθυντή, να διατάξει όπως οι γονείς συνεργαστούν με τον Διευθυντή, για τη διεξαγωγή της απαραίτητης έρευνας αναφορικά με τις συνθήκες του τέκνου και των γονέων αυτού, ώστε να αποφασίσει κατά πόσο απαιτούνται από μέρους του Διευθυντή, ενέργειες ή λήψη άλλων μέτρων:</p> <p>Νοείται ότι, αν από την έρευνα διαφανεί ότι απαιτούνται από πλευράς του Διευθυντή ενέργειες ή λήψη άλλων μέτρων, η υποχρέωση συνεργασίας των γονέων παραμένει.»</p>
	(γ)	με την αντικατάσταση, στο εδάφιο (2) αυτού, των λέξεων «σε Επίτροπο» (πέμπτη γραμμή), με τις λέξεις «στον Διευθυντή ή σε επίτροπο»·
	(δ)	με την αντικατάσταση, στο εδάφιο (3) αυτού, των λέξεων «σε επίτροπο» (δεύτερη γραμμή), με τις λέξεις «στον Διευθυντή ή σε επίτροπο»·
	(ε)	με την αντικατάσταση, στο εδάφιο (6) αυτού, των λέξεων «στον επίτροπο» (δεύτερη γραμμή), με τις λέξεις «στον Διευθυντή ή στον επίτροπο»·
	(στ)	με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (6) αυτού, των ακόλουθων νέων εδαφίων (7), (8), (9) και (10), αντίστοιχα:



	<p>«(7) Σε περίπτωση που εκδίδεται προσωρινό διάταγμα αφαίρεσης της γονικής μέριμνας και από τους δύο γονείς, και ανάθεσης στον Διευθυντή, και υφίσταται αδυναμία επίδοσης του για περίοδο πέραν των τριών μηνών από την ημερομηνία έκδοσης του, και εφόσον έχουν εξαντληθεί τα μέτρα υποκατάστατης επίδοσης, το Δικαστήριο δύναται να εκδώσει τελικό διάταγμα αφαίρεσης της γονικής μέριμνας του τέκνου και ανάθεσής του στον Διευθυντή, χωρίς οι γονείς να ακουστούν:</p> <p>Νοείται ότι, για περίοδο 12 μηνών από την έκδοση του τελικού διατάγματος, ο Διευθυντής δεν δύναται να προωθήσει διαδικασία υιοθεσίας του τέκνου:</p> <p>Νοείται περαιτέρω ότι, για την περίοδο των 12 μηνών από την έκδοση του τελικού διατάγματος, τα δικαιώματα των γονέων για επανάκτηση της γονικής μέριμνας δεν επηρεάζονται, εφόσον δείξουν ικανοποιητικό λόγο για την απουσία τους.</p> <p>(8) (α) Ο Διευθυντής δύναται να λάβει τέκνο υπό τη φροντίδα του, νοουμένου ότι οι γονείς του συγκατατίθενται, ένεκα των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν στην άσκηση των καθηκόντων τους.</p> <p>(β) Το τέκνο μπορεί να παραμείνει υπό τη φροντίδα του Διευθυντή με τη σύμφωνη γνώμη των γονέων του, για όσο χρονικό διάστημα κρίνει ο Διευθυντής ότι αυτό είναι προς το συμφέρον του.</p> <p>(γ) Σε περίπτωση που ο ένας εκ των δύο γονέων δεν παρουσιάζεται στον Διευθυντή, τότε λαμβάνεται υπόψη η συγκατάθεση του ενός γονέα.</p>
--	--

	<p>(9) (α) Ο Διευθυντής δύναται να προχωρήσει στην άμεση ανάληψη φροντίδας τέκνου, όταν διαπιστώσει ότι βρίσκεται σε άμεσο κίνδυνο η σωματική, πνευματική ή ψυχική υγεία του, με σκοπό τη φροντίδα του, νοουμένου ότι ενημερώσει τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, εντός τριών ημερών από την ανάληψη της φροντίδας τέκνου.</p> <p>(β) Εντός οκτώ ημερών από την ενημέρωση, ο Διευθυντής υποβάλλει έκθεση γεγονότων στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο οποίος προωθεί αίτημα ανάληψης γονικής μέριμνας τέκνου, εντός δέκα ημερών:</p> <p>Νοείται ότι, η πιο πάνω προθεσμία δύναται να παραταθεί για περαιτέρω δέκα ημέρες σε περίπτωση που υπάρχει αντικειμενική αδυναμία προώθησης του αιτήματος ανάληψης της γονικής μέριμνας του τέκνου εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.</p> <p>(10) Τέκνο, τέκνου, το οποίο τελεί υπό τη γονική μέριμνα, επιμέλεια ή φροντίδα του Διευθυντή, τίθεται αυτόματα υπό τη φροντίδα του Διευθυντή.».</p>		
<p>Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων άρθρων 19Α και 19Β.</p>	<p>14. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 19 αυτού των ακόλουθων νέων άρθρων 19Α και 19Β, αντίστοιχα:</p>		
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="435 1668 687 2022"> <p>«Ιδιωτική τοποθέτηση τέκνου.</p> </td> <td data-bbox="687 1668 1401 2022"> <p>19Α. (1) Σε περίπτωση που οι γονείς προβαίνουν σε διευθετήσεις τοποθέτησης του τέκνου σε τρίτο άτομο, υποχρεούνται να ενημερώσουν τον Διευθυντή προς τούτο εντός πέντε ημερών από την τοποθέτηση του τέκνου, και να προβούν σε ενέργειες για ανάθεση της γονικής μέριμνας του</p> </td> </tr> </table>	<p>«Ιδιωτική τοποθέτηση τέκνου.</p>	<p>19Α. (1) Σε περίπτωση που οι γονείς προβαίνουν σε διευθετήσεις τοποθέτησης του τέκνου σε τρίτο άτομο, υποχρεούνται να ενημερώσουν τον Διευθυντή προς τούτο εντός πέντε ημερών από την τοποθέτηση του τέκνου, και να προβούν σε ενέργειες για ανάθεση της γονικής μέριμνας του</p>
<p>«Ιδιωτική τοποθέτηση τέκνου.</p>	<p>19Α. (1) Σε περίπτωση που οι γονείς προβαίνουν σε διευθετήσεις τοποθέτησης του τέκνου σε τρίτο άτομο, υποχρεούνται να ενημερώσουν τον Διευθυντή προς τούτο εντός πέντε ημερών από την τοποθέτηση του τέκνου, και να προβούν σε ενέργειες για ανάθεση της γονικής μέριμνας του</p>		

		<p>τέκνου σε επίτροπο, για σκοπούς διαφύλαξης του συμφέροντος του τέκνου, εντός τριών μηνών από την τοποθέτηση του τέκνου.</p> <p>(2) Σε περίπτωση που οι γονείς αρνούνται ή αδυνατούν να προβούν στις ενέργειες του εδαφίου (1), τότε ο Διευθυντής προωθεί ενέργειες ανάθεσης της γονικής μέριμνας του τέκνου σε επίτροπο ή στον Διευθυντή.</p> <p>Νοείται ότι, ο Διευθυντής προωθεί τις πιο πάνω ενέργειες, και στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι το τρίτο άτομο στο οποίο τοποθετήθηκε το τέκνο ή ο επίτροπος δεν διασφαλίζει την επαρκή φροντίδα και προστασία του.</p>
	<p>Διαταγή για συμμετοχή σε συμβουλευτική ή εκπαιδευτική δραστηριότητα.</p>	<p>19B. (1) Το Δικαστήριο δύναται στο πλαίσιο εξέτασης αίτησης σχετικά με τη γονική μέριμνα, κατόπιν αιτήματος που υποβάλλεται είτε από τον Διευθυντή είτε από οποιονδήποτε από τους διαδίκους είτε αυτεπάγγελτα, να διατάξει τη συμμετοχή οποιουδήποτε διαδίκου σε συμβουλευτική ή εκπαιδευτική δραστηριότητα, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει πρόγραμμα, τάξη ή συνάντηση, ή σε ατομικό ή ομαδικό πρόγραμμα εκμάθησης γονικών δεξιοτήτων ή ψυχοεκπαίδευσης ή διαχείρισης σχέσεων ή επικοινωνίας που δυνατόν να υποβοηθήσει το πρόσωπο αυτό να δημιουργήσει, διατηρήσει ή βελτιώσει την εμπλοκή του στη ζωή του τέκνου ή που να επιτρέπει ή να υποβοηθάει την εμπλοκή</p>

		<p>του διαδίκου αυτού στη ζωή του τέκνου, με το να διαχειριστεί τη συμπεριφορά του.</p> <p>(2) Προτού εκδώσει διάταγμα με βάση το εδάφιο (1), το Δικαστήριο θα πρέπει να ικανοποιηθεί ότι:</p> <p>(α) Η δραστηριότητα στην οποία προτείνεται να συμμετάσχει ο διάδικος είναι κατάλληλη για την υπόθεση,</p> <p>(β) το πρόσωπο που προσφέρει τη δραστηριότητα είναι κατάλληλο πρόσωπο να την προσφέρει,</p> <p>(γ) η δραστηριότητα προσφέρεται σε χώρο όπου είναι εύλογο υπό τις περιστάσεις να αναμένεται ότι ο διάδικος που διατάσσεται να συμμετάσχει στη δραστηριότητα, θα μπορεί να μεταβεί, και</p> <p>(δ) η συμμετοχή του διαδίκου στη δραστηριότητα δεν είναι ακατάλληλη για τον διάδικο επειδή συγκρούεται με το ωράριο εργασίας του ή φοίτησης του σε εκπαιδευτικό ίδρυμα.».</p>
<p>Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου.</p>	<p>15. Το άρθρο 20 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση, στο τέλος αυτού, της τελείας με άνω και κάτω τελεία και την προσθήκη αμέσως μετά, των ακόλουθων επιφυλάξεων:</p> <p>« Νοείται ότι, μεταβολή συνθηκών συνιστούν, μεταξύ άλλων, και περιστατικά βίας, κατά την έννοια που αποδίδεται στον όρο «βία» από τις διατάξεις του περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και</p>	

	<p>Προστασία Θυμάτων) Νόμου, του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας και περί Συναφών Θεμάτων Νόμου και του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμου, που προέκυψαν μετά την έκδοση της δικαστικής απόφασης:</p> <p>Νοείται περαιτέρω ότι, μεταβολή συνθηκών συνιστά και η διαμονή του ενός γονέα και του τέκνου, σε χώρο φιλοξενίας θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας που τεκμηριώνεται με την υποβολή σχετικής βεβαίωσης.».</p>
<p>Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου.</p>	<p>16. Το άρθρο 33 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:</p> <p>(α) Με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (1) αυτού, του ακόλουθου νέου εδαφίου:</p> <p>«1(A) Στις περιπτώσεις του άρθρου 18, και του άρθρου 21 μετά την έκτιση της ποινής του γονέα, στις οποίες ανατίθεται η γονική μέριμνα, εν όλω ή εν μέρει στο Διευθυντή, το Δικαστήριο δύναται να εκδώσει διάταγμα διατροφής, μετά από αίτηση του Διευθυντή, το οποίο να ρυθμίζει την υποχρέωση των γονέων για διατροφή του ανήλικου τέκνου, νοουμένου ότι δεν υφίσταται οικονομική αδυναμία των γονέων να συνεισφέρουν στη διατροφή του.»</p> <p>(β) με την αντικατάστασής του εδαφίου (2) αυτού, με το ακόλουθο νέο εδάφιο:</p> <p>«(2) (α) Με απόφαση και σχετική ρύθμιση από το Δικαστήριο, μετά από αίτημα οποιουδήποτε από τους γονείς ή του δικαιούχου, η υποχρέωση των γονέων δυνάμει του εδαφίου (1) είναι δυνατό να</p>

συνεχίσει και μετά την ενηλικίωση του τέκνου, στις περιπτώσεις όπου ειδικές περιστάσεις επιβάλλουν τούτο, όπως σε περίπτωση ανικανότητας ή αναπηρίας του τέκνου ή υπηρεσίας θητείας του στην Εθνική Φρουρά ή φοίτησής σου σε ανώτερο εκπαιδευτικό ίδρυμα ή επαγγελματική σχολή:

**Εισήγηση Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων :**

**Σε σχέση με τις ανάγκες του παιδιού που συνυπολογίζονται από το δικαστήριο για τον καθορισμό των εξόδων διατροφής του παιδιού θα πρέπει να τεθεί το σωστό πλαίσιο δια νομοθετικής πρόνοιας ώστε να διασφαλίζεται ο σεβασμός στα δικαιώματα του παιδιού όπως προκύπτουν από την Σύμβαση για τα Δικαιώματα του παιδιού .**

**Επίσης είναι η ώρα να σημειωθεί στον Νόμο η υποχρέωση υπολογισμού της απλήρωτης οικιακής εργασίας των μανάδων στην φροντίδα**

3) Το Δικαστήριο κατά την λήψη απόφασης του για το ύψος της διατροφής ανηλίκων οφείλει να συνυπολογίσει όλες τις ανάγκες του παιδιού σε διατροφή, φροντίδα, υγεία, εκπαίδευση , ψυχαγωγία καθώς και όλων των δικαιωμάτων αυτού καθώς και το κόστος αυτών όπως προκύπτει από την Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού...N.....

4) Το Δικαστήριο κατά τον καταμερισμό των εξόδων του παιδιού, ως ανωτέρω ορίζονται, μεταξύ των γονέων, οφείλει να συνυπολογίσει το κόστος παροχής φροντίδας από τον γονέα ο οποίος παρέχει την καθημερινή φροντίδα του ανηλίκου παιδιού , υπολογίζοντας τον χρόνο της φροντίδας αυτής προς τον αντίστοιχο κατοχυρωμένο ελάχιστο μισθό ,προς όφελος του γονέα ο οποίος

	<p>παρέχει την αντίστοιχη φροντίδα ως παροχή στα έξοδα διατροφής του ανηλίκου.</p> <p>Νοείται ότι σε περίπτωση που εκδόθηκε η απόφαση που προσδιορίζει τη διατροφή του τέκνου, η ισχύς της θα παρατείνεται αυτόματα μέχρι τη συμπλήρωση της βασικής σχολικής εκπαίδευσης του, η οποία σε καμία περίπτωση θα ξεπερνά τους είκοσι τέσσερις μήνες από την ενηλικίωση του:</p> <p>Νοείται περαιτέρω ότι οι πρόνοιες του παρόντος εδαφίου δεν περιορίζουν με οποιοδήποτε τρόπο την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 38 του παρόντος Νόμου.</p> <p>(β) Για σκοπούς του παρόντος εδαφίου, «βασική σχολική εκπαίδευση» σημαίνει συμπλήρωση της εκπαίδευσης ανήλικου ή ενήλικου τέκνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου σε Δημόσιο ή Ιδιωτικό Λύκειο ή Τεχνική Σχολή.».</p>
<p>Τροποποίηση του άρθρου 36 του βασικού νόμου.</p>	<p>17. Το άρθρο 36 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:</p>
	<p>(α) Με την μετατροπή του υφιστάμενου κειμένου αυτού σε εδάφιο (1):</p>
	<p>(β) με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (1) αυτού, των ακόλουθων νέων εδαφίων (2), (3) και (4), αντίστοιχα:</p> <p>«(2) Ο καθένας από τους γονείς είναι υποχρεωμένος, με ένορκη δήλωση στο Δικαστήριο, να δίνει στον άλλο γονέα ή</p>

		<p>στον δικαιούχο ή στον Διευθυντή ακριβείς πληροφορίες και να καταθέτει αποδεικτικά στοιχεία για την περιουσία του και τα εισοδήματα του, εφόσον αυτές είναι σχετικές για σκοπούς καθορισμού του ύψους της διατροφής, τριάντα ημέρες από την καταχώριση του Σημειώματος Εμφάνισης, και τριάντα ημέρες πριν την έναρξη της ακρόασης, αντίστοιχα.</p> <p>(3) Πρόσωπο που αναφέρεται στο εδάφιο (2) και το οποίο παρέχει ψευδείς, ανακριβείς ή μη πλήρεις πληροφορίες, ή αρνείται ή παραλείπει να τις παράσχει, είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο χρόνια ή πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (€5,000) ευρώ ή και στις δύο ποινές.</p> <p>(4) Με αίτηση ενός από τους γονείς ή του δικαιούχου, το Δικαστήριο δύναται να διατάξει τον εργοδότη ή την αρμόδια υπηρεσία ή και τον αρμόδιο οικονομικό φορέα, ή το πιστωτικό ίδρυμα που αναφέρεται ρητά στο διάταγμα, να παραχωρήσει κάθε σχετική πληροφορία για την περιουσιακή κατάσταση του άλλου γονέα και κυρίως για τα εισοδήματα του, για σκοπούς καθορισμού του ύψους της διατροφής:</p> <p>Νοείται ότι για τους σκοπούς του παρόντος εδαφίου, ο όρος «εργοδότης» περιλαμβάνει εργοδότη του δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου καθώς και του ιδιωτικού τομέα.».</p>
<p>Τροποποίηση του άρθρου 40 του βασικού νόμου.</p>	<p>18. Το άρθρο 40 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:</p>	
	<p>(α)</p>	<p>Με την μετατροπή του υφιστάμενου κειμένου αυτού σε εδάφιο (1):</p>



	(β)	<p>με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (1) αυτού, του ακόλουθου νέου εδαφίου (2):</p> <p>«Το Δικαστήριο δύναται, επιπρόσθετα, να διατάξει την επιβολή χρηματικής ποινής που αντιστοιχεί σε ποσοστό είκοσι τοις εκατόν (20%) επί του εκάστοτε οφειλόμενου ποσού διατροφής, εκτός αν αποδειχθεί εγγράφως οικονομική αδυναμία του υπόχρεου:</p> <p>Νοείται ότι η χρηματική ποινή θα εκτελείται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου.».</p>
--	-----	---